

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 19. Zettortdeenâ 9tâ Meijsa 1835.

W e z z a a m a t n e e k a p a m a h z i f c h a n a.

W e z z a a m a t n e e k s, k a s f a w u d e h l u a t r a i d i j a, e e t u s f w e f c h a m s e m n e h m t u r k o j a u n a m a h z i t e e s, f a w a m d e h l a m f a z z i j a t à: I r r f a k k a m s w a h r d s, k a s m a h z a: k a s a m a t u m a h l, t a m d a u d s e e n a h l, j e b k a s a m a t u p r o h t, t a m n a u d a s d o h d. J a n e k u r r u l l i a t r o h n a m i k u r t u p a r a d n e e k u s t a r p à b u h t u e e r a k s t i h t s, j a n e w e e n s k r u s t s u s s c h e n k a d u r w i m t a w u w a h r d u u n n e w e e n a s t r i h p a t a w u p i m b e r i n e e e s i h m e, t a d n e e f f i n a b b a g s.

K a d f w e f c h a s s e m m e s s t a i g a f t, t a d p e e j e b k a t r a s l e e t a s k o r e d s t, w a i z a j e e s t à: k a l a b b s c h i l e e t a t a i f i t a? u n k a s w i n n u t a i f i j i s? K a s n e d a r r a t à, t a s f a p n i p a h r s t a i g a j i s f w e f c h a s s e m m e s, u n t u r z i t t u n a w r e d s e j i s k à s a l l u s k o h k u s, b a l t u s n a m m u s, z i l w e k u s u s d i w a h m k a h j a h m. T o h s m a h j a s a r r w a r r r e d s e h t.

K a d f a h d s c h à e e g a h j i s, d a u d s s c h e n k u s e e r a u g i, t i z z m a n n a m w a h r d a m: t u r d a u d s s e l t i k a m p i l n a s r i h k l e s, b e t t u f c h a s k a b b a t a s, s p o h s c h i s a h b a k i, b e t m e l n i k r e k l i. K u r s e m n e e k i f a u l i h t l e z z o h t n e i r r p e e d a r b a, t u r t o h s e e k a m f a u l e n o g a h j u s e a t r a d d i f i f a k a r s u s c h u s k r o h g à s e h s c h o h t, u n r u n n a d a m u s, l i h d s g a i l i d s e e d a.

K u r d a u d s t o h p s w a n n i h t s, u n k u r l a i k u g r a h m a t à d a u d s f a r k a n a s d e e n a s, t u r p e e b e r r k u l l e s a r f a p p a r e e m, t u r b u h s n a b b a g u d a u d s k a s g r a f f i l u h d s a h s.

K a d p i l s a t à e e g a h j i s, d a u d s f u h d u t s c h u p p a s u s e e l a h m r e d s t, t a d n e m e k l e t a n n i d a r b u. N a m m o s b u h s n e j a n k a s m a k k a, u n p o l i z e s k u n g e e m n e b u h s g a i f c h a s a z z i s. A r r i t a m n i p i l s a t à n e p a l e e z, k u r u s e e l a h m s a h l e a u g, t u r p e l n a t e w i m n e r a f f i s e e s. — K u r p l a t t a s b i f f a s, t u r w a h j a s z i f f a s, k u r b a h l i g i h m i, t u r w e e g l a s k a h j a s, t u r d a n t s c h i n e t r u h k f t, n e d s m u s i f a n t i.

N e i k r e i s l e e l à s b a s n i z à s a r l e e l e e m t o h r n e e m, i r r l e e l a t i z z i b a. D a s c h a m s n a l k a z e p p u r e u s

w e e n u a u f i, s t i h w s k r e k l a s t u b r i s, a u g s t i u s s e e t a k a k l u d r a h n a, r a i b a s i h d u w e s t e, s m a l k i s w a h r f i a r f a r k a n i r a i b u o h d e r i, l e e l a p i t s c h a p t e u s w e h d e r u, s p o h s c h i a h d u z i m b i, m a s a n e e d r i t e r o h k à, p l a t t a s b i f f a s, s c h a u r i s p o h s c h i s a h b a k i, b e t w e h d e r s t u f c h, u n r o h k a s t u f c h a s. D a s c h à a l l u s k a n n à l e e k a h s d a u d s a l l u s, k a u t a r r i m a s a l a h s i t e e e f c h à. J a i s p i b b i n a h t g r i b b e f t, k a l a b b t à l e e k a h s? t e w i m a t b i l d e h s: k a n n a i t r i h s d i b b e n i. W. P.

S t i p r s u n l e h n p r a h t i g s w i h r s.

P r e e k s c h k a h d e e m p a h r i g a d d e e m I r l e n d e r u s e m n e, k a s E n g l e n d e r e e m p e e d e r r, t a p p e d a u d s i n a h t s, k à t u r w e e n s l o h t i s t i p r s w i h r s e f f o h t. K a h d s b a g g a t s E n g l e n d e r i s t o d a b b u j i s d s i r d e h t, u n p a t s a r r i l a b s l u s t i g s z i h k s t e t a i s b u h d a m s, g r i b b e j a e e t a r t o b a u d i t e e s, f a t a i f i j a h s u s z e k t u u n p e e t a a i s j a h j e.

K a d n u t a m t a s s t i p r s w i h r s t u r t a p p e p a r a h d i h t s, n o k a h p e s c h i s n o f a w a s i r g a u n w e d d i n a j a h s a r t o z i h k s t e t e e s. T a s w i h r s, k a s p a t l a b b a n d a h r s à s t r a h d a j a, n o l i k k e f a w u l a h p s t u, n e h m e l e h n i t i m f a w u p r e t t i n e e k u u n, b e s n e k a h d a s z i h n i s c h a n a s, p a h r m e t t e t o p a h r i t a m d a h r s a s c h o h g a m, k a s i t t s e m s g a p n e b i j a. T a d p a z e h l e t a s m e e r i g i a t k a l f a w u l a h p s t u u n p r a f f i j a t a m o h t r à p u f f è s c h o h g a m g u l l e d a m a m: w o i t a s w e h l k o g r i b b o h t? W i n s c h a t b i l d e j a: „e f f i j e l l e t i f l a b s u n p a h r m e t t m a n n u s i r g u a r r i p a h r i“ j o t a m b i j a b a i l e s d a h r s à e e t. T o s i r g u t a s t a p a t t, p a h r i t a m s c h o h g a m m e t t e. N u w a r r e j a s w e f c h a i s w e e f i s, j a n e b i j a d i f t i f a f i t t e e s, l a b b u k o b a u d i j i s a r m e e r u u s f a w a h m m a h j a h m a i s j a h t.

M a h z i b a:

K o m e k l e j a u n g r i b b e j a, t o a r r i d s a n d a b b u j a.

Ma h n u - t i z z i b a s f o h d i b a .

Kas to gan warretu dohmaht ka muhsu laifôs un wehl pee isfraidrotahm tautahm, burmjeem un mahneem tizzetu? — un tatschu ne fenn Sprantschu = seminê tahds notiffkuus gaisinâ nahzis.

40 gaddus wezza seewina likkabs eeteiktees, kâ ta ar tabbaka sch nauzeni effoht apburta tap-puse, un likkabs no kahda tehrypika dseedinatees. Bet schis beskaunigs wiltineeks tikkai tihfoja naudu no tahs iswilt, jo ta bija labbi turriga feewa. Wensch nehme par sawahm sahlehlm katru reisi labbu maksu, un bija eefsch 7tineem gaddeem 104 rubl. un 40 kap. sudr. naudas isfrapjis. Gesahkumâ tas tai seewai wemjamas, zaur-eijamas un ar pippareem un sahli famaiftas sahles dewe, kas to jo deenas jo wahjaku darrija; tad wensch trihs buddeles ar uhdeni un mihsalu jauktu pildija un tai par labbu maksu ar to padohmu pahrdewe: lai no tahs weenas dserr, no tahs ohtras lai us karstu afinini usleij un ar tahm garrainahm sewi kuhpinahs, un no tahs treschas lai sewi masgajahs. Turklaht tas tehrypikis tai litte nosprahguschu fruppi gan apfahrt faklu, gan arri us galwas appafsch nakts-mizzes neffahht; un dsihwas fleekas us ausim un us deggoni liktees, un dands zittus tahdus neekus, kas ne kam ne derr, walkahht. Tâ winna no ta tehrypika aiskaweta un apmahnita, ne gribbedama pee gudra daktera padohmu un paligu mekleht, kluê jo deenas jo slimmaka un zeete pehzgallâ leelu truhkumu, tâ pee sawas mantas, kâ arri — un wehl wairak — pee sawas mihtas dahrgas weffelibas, fo ta zaur sawu mahnu-tizzibu bija pohstijuse un saudejuse. —

Tas tehrypikis, pehz atrastâs leelas wiltibas fo tas ar sawu sliktu sahloschanu tai seewai bij darrijs, tappe no waldischanas us wissu gaddu zeetunâ eeliks, ka tur sawus nedabus labbi afishtu, un turpmaht wairs neweenu zilweku tâ apmahnitu un peekrahptu.

Tâ warr mahnu-tizziba truhkumu, slimmibu un ir nahwi peewest. Alf jelle fargaites no tahdeem zilwekem, kas juhsu prahtu (mihli mahju lautini) gribb schâ jeb tâ ar kahdahm nesinnas

leetahm grohsiht. Ne klauseet winneem, bet turreet siipru tizzibu us Deewu; strahdajeet sawus peenahkamus darbus no sirds un ar prahtu; — un tad, ja ir kahda slimmiba junns peefittahs, meklejeet padohmu un paligu pee sawa daktera, jeb mahzitaja, bet ne pee puhshotajeem kas juhsu mihtu weffelibu warr maitahht un pohstihht, juhsu mantu un naudu iskrahpt kâ pehzgallâ tatschu pee daktera jeb muishâ paligs jamekle, ja sawu dahrgu weffelibu gribbat atfal atdabbuht.

— g.

D s i h w e s m a h z i b a s .

Draugs trejâs leetâs pahstiamas
Un kahds wensch irraid, nomannams:
Kad taisnis, gohdigs, ustizzigs,
Tahds wissâs leetâs pastahwigs.

* * *

Kad tew irr trihs eenaidneeki
Tad ar diweem faderrees:
Tâ buhs tawai sirdi preeki;
Tad ir treschais labbofees.

— g.

T e e f a s f l u d d i n a s c h a n a s .

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissâs Kreewu Walfis 2c. 2c. 2c., tohp no Krohna Dhsolu muishas pagasta teefas wissitee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas pee ta lihdschinniga Abawas muishas fainneeka Kahrklu Lanfmannu Jehkaba buhtu, usajinati, ar sawahm prassichanahm jeb peerahdischanahm lihds 18to Mai f. g. pee schahs teefas peeteiktees, jo wehlaki neweens wairs ne taps peenemts. Krohna Dhsolu muishas pagasta teefa, 18tâ April 1835. 2

††† Mahmu Jannis, pagasta wezzakais.
(Nr. 112.) Jeannot Grosset, pagasta teefas srihwerie.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissâs Kreewu Walfis 2c. 2c. 2c., tohp no Bramberges pagasta teefas wissitee, kam taisnas prassichanas pee ta Wehtras muishas fainneeka Witschulu Jahna buhtu, par kurra mantu scho-been konkurse nospreesta, usfaukti, sew 8 neddelu starpâ pee schahs teefas peeteiktees, zittabi neweens

wairs ne taps klausihis. Krohna Bramberges pagasta teefa, 27ta April 1835. 3

J. Zehs, peefehdetais.
(Nr. 150.) G. Paulborn, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee tahs atstahdas mantas ta nomirruscha Bramberges fainneeka Rumbu Janna buhtu, tohp usaizinati, few lihds 19to Juhni f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, zittadi neweens wairs ne taps klausihis.

Bramberges pagasta teefa, 27ta April 1835. 3
J. Zehs, peefehdetais.
(Nr. 154.) G. Paulborn, pagasta teefas ffrihweris.

Bramberges muifchas Rumbu mahjas taps 5ta Juhni 1835 daschadas leetas uhtrupē pahrdohtas. Tee pirzeji tohp luhgti, peeminnetā deenā pulstien 9 no rihta schein sanahft.

Bramberges pagasta teefa, 27ta April 1835. 3
J. Zehs, peefehdetais.
(Nr. 157.) G. Paulborn, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee ta Ugahles basnizkungu fainneeka Leibu Walta buhtu, tohp usaizinati, pee saudeschanas fawas teefas 2 mehneschu starpā no appakschrafsitas deenas, pee Ugahles pagasta teefas peeteiktees.

Ugahles pagasta teefa, 13ta April 1835. 1
(L. S.) ††† Rummeecku Mattihs, pagasta wezzakais.
(Nr. 14.) C. Freyberg, pagasta teefas ffrihweris.

No Dohbeles pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta Dohbeles fainneeka Janna no Sewara Dhgaina mahjahm, kas nespehziabas deht fawas mahjas patš atdewis, usaizinati, lihds imo Juni f. g. schein peeteiktees, jo wehlaki neweens wairs ne taps peenemts.

Dohbeles pagasta teefa, 18ta April 1835. 1
Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 151.) Ewertš, pagasta teefas ffrihweris.

No Dohbeles pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta Dohbeles fainneeka Masu Spinnitu Janza, kas nespehziabas deht fawas mahjas patš atdewis, usaizinati, lihds imo Juni f. g. schein peeteiktees, jo wehlaki neweens wairs ne taps peenemts.

Dohbeles pagasta teefa, 18ta April 1835. 1
Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 152.) Ewertš, pagasta teefas ffrihweris.

No Dohbeles pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta Jaun-Seffawas fainneeka Lieblandu Mat-

tihša, kas fawas mahjas nespehziabas deht patš atdewis, usaizinati, lihds imo Juni f. g. schein peeteiktees, jo wehlaki neweens wairs ne taps peenemts.

Dohbeles pagasta teefa, 18ta April 1835. 1
Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 153.) Ewertš, pagasta teefas ffrihweris.

Dohbeles muifchas mohdereščana no 58 flauzama hm gohwim, taps no Jahneem 1835 us weenu gaddu us arrenti isdohta, kam tihl scho mohdereščanu usnemt, tohp luhgtš, few 14ta Mai pee Dohbeles pagasta teefas peeteiktees.

Dohbeles pagasta teefa; 4ta Mai 1835.
(L. S.) C. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 204.) L. Ewertš, pagasta teefas ffrihweris.

No Kaluzeemas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee ta nelaika Klichwes muifchas fainneeka Kuku Andreja buhtu, usaizinati, pee saudeschanas fawas teefas lihds 18to Mai f. g. pee Kaluzeemas pagasta teefas peeteiktees.

Kaluzeemas pagasta teefa; 27ta April 1835. 2
Nott, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee ta nelaika Leelas Bersteles fainneeka Rubbenu Mikkele buhtu, tohp usaizinati, few 4 neddelu starpā, prohti lihds 13to Mai f. g. pee Leelas Bersteles pagasta teefas peeteiktees.

Leelas Bersteles pagasta teefa, 13ta April 1835. 1
(L. S.) ††† Benze hnu Krischjahns, pagasta wezzakais.
(Nr. 93.) L. Krause, pagasta teefas ffrihweris.

Za pee Krohna Usmas muifchas peederriga mohdereščana no 60 flauzama hm gohwim, ka arridsan ta sweijoschanas brihwēstiba us Usmas esera, taps no nahkoscheem Jahneem ar peederrigu drohschibu us arrenti isdohti, un tas isfohlifchanas terminš us 13tu un 14tu Mai f. g. noliktš; kam tihl schahs weetas usnemt, tee lai tanni noliktā deenā Krohna Usmas muifchā ainahl, fur arri wiffas wajadfigas sinas dabbuhs. Krohna Rendes pagasta teefa, 23schā April 1835. 1

††† Lebpeneecku Jannis, pagasta wezzakais.
(Nr. 77.) W. Freudendorff, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee tahs atstahdas mantas ta nelaika Kaiwes muifchas kalleja Ernest Kronberg buhtu, tohp usfaukti, lai

libbs imo Juni f. g. pee schahs pagasta teefas peeteizahs, jo wehlafti neweens wairs ne taps peenemts.

Raiwes pagasta teefa, 2trâ April 1835. I

††† Apolleij, pagasta wezzafais.
L. Daum, pagasta teefas ffrihweris.

Tee tffchiggamî Zurka un Anschel tohp no Raiwes pagasta teefas usfaukti, sawas tam nelaika Wulku krohdsneekam fihlâ atfahntas mantas libbs imo Juni, prett ismaksafchanu sawu parradu pretti nemt, jo fchi pehz termina tahs leetas taps pahrdohntas.

Raiwes pagasta teefa, 2trâ April 1835. I

††† Apolleij, pagasta wezzafais.
L. Daum, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Nure muifchas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas praffifchanas pee teem libbsfchinnigeem Nure muifchas fainneekem Nurfka, Ramba, Matfchmurneeku Sewerta, Matfchmurneeku Zanua un Blaisa, par kurru mantahm parradu deht konkurse fpreesta usâizinati, pee faubefchanas sawas teefas libbs imo Juhli 1835 pee fchihî pagasta teefas peeteiktees un noliktâ terminâ fanahkt.

Nure muifchas pagasta teefa, imâ Mai 1835. 3

F. Kirpen, pagasta wezzafais.
(Nr. 203.) F. F. Karause, pagasta teefas ffrihweris.

Tanni nakti no 16ta us 17tu April tappe Krohna Dorlawas muifchas fainneekam Neekainu Jeshabam weens ehreliis 3 gaddus wezs gaisch puffis ar trim baltahm fahjahm un difchu blesfi peere, un weena fehwe 6 gaddus wezza breefcha fpalwu ar melleem farreem un melnu afii, kurrai wehl fedlu weeta waina eespeesta, no statta isfagti; ifkatrâ, kas schohs minnetus firgus usfihme jeb no winneem kahdu finnafchanu isdibbina, tohp peemellehts, bes kawefchanas fchai teefai to peerahdiht un pehz taifnas usfihnefchanas, tas par ifkatru no fcheem firgeem 5 rublus fudraba pateizibas naudas dabbus.

Kuldigas pagasta teefa, 23schâ April 1835. 3

††† Sweiju Indrikis, peefchdetais.
(Nr. 172.) E. Schwarz, pagasta teefas ffrihweris.

No Jaun=Aluzes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas parradu praffifchanas pee ta Jaun=Aluzes fainneeka Banku Jahna buhtu, par kurra mantu konkurse fpreesta, usâizinati, pee faubefchanas sawas teefas libbs imo Juhni f. g. pee fchihî pagasta teefas peeteiktees. Jaun=Aluzes pagasta teefa, 20tâ April 1835. 3

††† Behrtulait Jahne Schulz, pagasta wezzafais.
U. Hamper, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 6tâ Meiia 1835.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Rp.		Rb.	Rp.
3 rubli 56 kap. papihru naudas geldeja	I	—	I pohds kannepu . . . . . tappe maksahs ar	—	70
5 — papihru naudas	I	30	I — linnu labbakas furtes — —	3	—
I jauns dahlderis	I	32	I — — fliktakas furtes — —	2	80
I puhrs rubsu . . . . . tappe maksahs ar	I	50	I — tabaka	I	20
I — kweefchu	I	80	I — bfelfes	—	65
I — meefchu	I	20	I — fweesta	2	50
I — meefchu = putrainu — — —	2	—	I muzza filku, preefchu muzza — —	6	—
I — ausu	—	90	I — — wihfchnu muzza — —	6	25
I — kweefchu = miltu	2	20	I — farkanas fahls	6	—
I — bihdeletu rubsu = miltu — — —	2	—	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rubsu = miltu — — —	I	50	I — rupjas baltas fahls — —	4	15
I — firnu	I	50	I — fmalakas fahls	3	90
I — linnu = fehklas	3	25	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
I — kannepu = fehklas	2	—	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
I — kimmenu	5	—	makfa.		

B r i h w b r i e f e h t.

No juhymallas=gubernementu angftas waldbifchanas puffes: Hofraht von Braunfchweig, grahm, pahrluhfotais.